

OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI

OBČINE KIDRIČEVO

DECEMBER 2008

Na podlagi prvega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006, ZORed) je Občinski svet občine Kidričevo na predlog župana in na podlagi usklajevanja z Ministrstvom za notranje zadeve Republike Slovenije, dopis številka 007-279/2008/2 (14-03) z dne 13.11.2008, na seji dne 2008, s sklepom sprejel

OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI

1. UVOD

Občinski program varnosti (v nadaljevanju: OPV) je temeljni strateški dokument, v katerem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev občine Kidričevo. Namen OPV je načrtno zagotavljati kvaliteto javnega prostora v občini Kidričevo. Kvaliteten javni prostor pomeni predvsem zadovoljstvo občanov z okoljem, kjer živijo in delajo, ter z okoljem kjer se šolajo in igrajo njihovi otroci. Kvaliteten javni prostor tudi pomeni zadovoljivo stopnjo javne varnosti in javnega reda; to pa konkretno pomeni, da so občinske ceste, ulice, parki in drugi odprti prostori varni, čisti in urejeni.

OPV zato predstavlja pomemben in izhodiščni dokument za področje delovanja redarske službe. V OPV so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnosti v občini, cilji in ukrepi za zagotovitev teh ciljev, konkretni nosilci oziroma odgovorne službe za doseg želenih ciljev ter opredelitev finančnih posledic. V dokumentu so opredeljene tudi zakonske osnove za vzpostavitev in delo redarske službe ter za sodelovanje s policijo in drugimi subjekti varnosti pri zagotavljanju javne varnosti ter javnega reda in miru.

OPV občine Kidričevo obsega 1 strateški cilj in 4 operativne cilje s skupaj 33 ukrepi, ki na celovit način urejajo oziroma zagotavljajo kvaliteto javnega prostora v občini Kidričevo. OPV občine Kidričevo je istočasno tudi program dela redarjev oziroma redarske službe, ki je zasnovan razvojno, tako da se ga vsako leto dopolnjuje z novimi varnostnimi tveganji in potrebami varnosti, ter ukrepi za doseganje zadanih ciljev v skladu z razpoložljivimi finančnimi sredstvi, ki jih občina Kidričevo namenja za to področje dela.

2. IZHODIŠČA

Obseg in kvaliteto varnosti javnega prostora v občini Kidričevo zagotavljajo: policija, inšpekcijska služba, redarska služba, služba za zaščito in reševanje, gasilci in podjetja za zasebno varovanje.

Policija je tisti subjekt v občini Kidričevo, ki na najbolj neposreden način zagotavlja oziroma skrbi za javno varnost in javni red v občini, redarska služba pa bo s svojo prisotnostjo in opazovanjem na terenu, policijo obveščala o varnostno zanimivih dogodkih. Ob neposredno ugotovljenih kršitvah in ogroženem življenju ljudi pa skladno z veljavno zakonodajo (ZORed, ZJRM, ZVCP, ZP) in občinskimi odloki tudi ukrepala.

Redarstvo bo zoper kršitelje ukrepalo v skladu s sledečimi predpisi:

- Zakonom o občinskem redarstvu , Uradni list RS, št. 139/2006 (ZORed),
- Zakonom o javnem redu in miru, Uradni list RS, št. 70/2006 (ZJRM),
- Zakon o varnosti cestnega prometa, Uradni list RS, št. 83/2004 in št. 37/2008 (ZVCP),
- Zakonu o prekrških, Uradni list RS, št. 7/2003 in št. 17/2008 (ZP) in
- drugimi predpisi, ki urejajo področje redarske službe.

Izhodišče za vzpostavitev in zagotavljanje obsega in kvalitete varnosti javnega prostora oziroma ustreznega stanja javne varnosti in javnega reda v občini Kidričevo so pravno - sistemski in organizacijski ukrepi.

Zato je občina Kidričevo za zagotavljanje kvalitete varnosti javnega prostora vzpostavila redarsko službo, ter sprejela pričujoči OPV z oceno varnostnih razmer občine Kidričevo, ki je bila pripravljena na podlagi ocene varnostnih razmer, ki jo je pripravila Policijska postaja Ptuj.

3. OCENA VARNOSTNIH RAZMER V OBČINI KIDRIČEVO

Ocena varnostnih razmer je bila izdelana na podlagi statističnih podatkov, ki jih je pripravila Policijska postaja Ptuj za območje občine in na podlagi letnega poročila Policijske postaje Ptuj za leto 2007. Ocena vsebuje le posnetek stanja in ugotovitev varnostnih tveganj, medtem ko bodo ukrepi za obvladovanje in izboljšanje stanja lokacijsko in terminsko vsebovani v poglavju »Aktivnosti in ukrepi za doseganje strateških ciljev«.

3.1 POSNETEK STANJA

3.1.1 Zbir podatkov za analizo

Ocena varnostnih razmer je pripravljena na podlagi statističnih podatkov, ki jih je zbrala Policijska postaja Ptuj v letnem poročilu za območje Policijske postaje Ptuj in oceni varnostnih razmer za območje občine Kidričevo. V oceno varnostnih razmer so vključena tudi varnostna priporočila občanov, ki so jih preko svojih predstavnikov in župana posredovali Skupni občinski upravi. Prav tako so v oceni vključena priporočila SPVCP občine Kidričevo.

3.1.2 Operativni ogled območja občine

Kidričevo sodi med mlajše kraje, ki je nastal po drugi svetovni vojni kot novozgrajeno industrijsko naselje in je rasel s stanovanjskimi bloki med smrekovimi gozdovi v osrčju Dravskega polja skupaj s Tovarno glinice in aluminija. Iz regionalne ceste Ptuj – Ljubljana je odcep proti Lovrencu na Dravskem polju, ki nas pripelje do centra naselja. Kraj pa ima tudi železniško postajo ob progi Ptuj- Pragersko, ki je oddaljena okoli 300 m od središča.

Kidričevo se je razvilo na območju župnije in predvojne občine Lovrenc na Dravskem polju in je upravno spadalo kot zaselek Sterntal k Župečji vasi (omenjena pisno leta 1200). Po prvi svetovni vojni nosi ime Strnišče. Leta 1953, so po smrti revolucionarja in gospodarstvenika Borisa Kidriča, kraj poimenovali po njem.

Občina zajema nekdanje krajevne skupnosti Cirkovce, Lovrenc in Kidričevo ter obsega 72 kvadratnih kilometrov in je imela leta 1991 6606 prebivalcev, po podatkih občine pa leta 1998 6720. V samem kraju Kidričevo živi 1481 prebivalcev. Večina aktivnega prebivalstva je še zmeraj zaposlena v tovarni TALUM, nekdanji Tovarni glinice in aluminija, in v sedmih Talumovih hčerinskih podjetjih.

3.1.3 Pregled organiziranosti občine in delovanja posameznih služb znotraj občine

Občino Kidričevo predstavlja in zastopa župan Jožef MURKO.

Občinska uprava je organizirana po sledečih uradih:

Upravne naloge občine izvaja občinska uprava. Občina ima občinsko upravo kot občinski organ, ki v skladu z zakonom, statutom in splošnimi akti občine izvaja upravne naloge iz občinske pristojnosti.

PODROČJA DELA OBČINSKE UPRAVE:

Gospodarjenje s premoženjem in pravno svetovanje:

- nadzor nad izvajanjem podpisanih pogodb,
- priprava aktov in pravno svetovanje županu,
- izvajanje NUSZ,
- izvajanje in svetovanje pri vodenju občinskega premoženja,
- sklepanje pogodb,
- izvajanje javnih naročil male vrednosti;

GOSPODARSKA INFRASTRUKTURA:

svetovanje, priprava in izvajanje programov stanovanjske, komunalne in cestne dejavnosti, vodenje investicij, priprava razvojnih programov gospodarskih javnih služb, določanje standardov in normativov za gospodarske javne službe, vodenje nadzora nad izvajanjem gospodarskih javnih služb, izvajanje strokovnih, tehničnih in razvojnih nalog pri izgradnji, rekonstrukciji in vzdrževanju komunalnih objektov ter naprav, izvajanje strokovnih, tehničnih in razvojnih nalog pri vzdrževanju objektov skupne komunalne rabe.

PODROČJE STRUKTURNE POLITIKE, REGIONALNEGA RAZVOJA IN RAZVOJA PODEŽELJA

Svetovanje na področju regionalnega razvoja in razvoja podeželja, vodenje upravnih postopkov s področja, svetovanje pri vodenju evidenc s področja državnih pomoči, svetovanje pri pospeševanju razvoja strukturne politike ter podeželja, priprava aktov in gradiv za odbore, občinski svet, ministrstva in druge, vodenje projekta štirih občin- Razvojnih

programov podeželja in vodenje uvajanja v LEADER * oz. posebne usmeritve izboljševanja kakovosti življenja na podeželskih območjih, svetovanje pri sodelovanju v Regionalnem razvojnem programu 2007-2013, svetovanje pri izvajanju komasacije Dravsko polje III, vodenje javnih razpisov s področja kmetijske strukturne politike v Občini Kidričevo in drugih možnih virov financiranja (evropskih, državnih,...), spremljanje izvajanja sprejetih usmeritev in realizacije izvajanja proračunskih postavk za posamezno dejavnost, svetovanje Odboru za kmetijstvo in gozdarstvo Občine Kidričevo, odboru za komasacijsko območje Dravsko polje III, priprava projektnih idej in razpisne dokumentacije s področja regionalnega razvoja, prijava projektnih idej in razpisne dokumentacije na razpise Evropskih skladov .

Finančno-računovodska služba opravlja dela in naloge na naslednjih področjih:

Računovodstvo:

- priprava predloga proračuna in rebalansa proračuna,
- izvaja finančno poslovanje,
- vodi računovodstvo za občino,
- izdeluje zaključni račun in premoženjsko bilanco ,
- sodeluje z ostalimi službami pri pripravi in izvajanju določenih nalog,
- sodeluje z resornim ministrstvom ter neposrednimi in posrednimi porabniki občinskega proračuna,

Finance:

- plačilni promet občine Kidričevo,
- salda-konti (knjiženje plačil),
- knjiženje banke,
- vodenje blagajne,
- obračun in priprava plač, sejin komisij, odborov in občinskega sveta, obračun pogodbenega dela,
- avtorskih pogodb, potnih nalogov, delo družinskega pomočnika,
- likvidatura (vnašanje računov v vhodno knjigo, razdeljevanje referentom v podpis, likvidatura),
- izdaja in izpolnjevanje naročilnic,
- naročanje čistilnega, reprezentančnega materiala, pisarniškega materiala,
- fakturiranje (izdaja računov)

Za občino Kidričevo od leta 2003, ko se je občina priključila Skupni občinski upravi (SOU) in so bile nanjo prenesene naloge z naslednjih delovnih področij: urejanje prostora, varstva okolja, komunalne inšpekcije, redarske službe in gospodarske infrastrukture (cestna dejavnost), le-ta za občino Kidričevo opravlja naslednje naloge:

- pripravlja prostorske akte ter spremlja njihovo izvajanje,
- nudi strokovno pomoč pravnim in fizičnim osebam pri urejanju prostora,
- daje informacije o prostoru,
- naloge mestnega (podeželskega) arhitekta,
- izdaja lokacijske informacije in potrdila s področja urejanja prostora,

- druge naloge s področja urejanja prostora v skladu z veljavnimi predpisi,
- pripravlja predpise s področja varstva okolja in nudi strokovno pomoč pri njihovem izvajanju,
- izvaja projekt regijskega centra za ravnanje z odpadki,
- vrši nadzor s pristojnostmi komunalne inšpekcije in redarske službe.

3.1.4 Pregled obstoječih aktov, dokumentov in drugega gradiva, ki se nanašajo na vzpostavljane občinskega redarstva po novem zakonu

Občina Kidričevo je prvi odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave sprejela v letu 2003. Prve občine ustanoviteljice so bile Destrnik, Dornava, Gorišnica, Hajdina, Juršinci, Markovci, Podlehnik, Sv. Andraž v Slovenskih goricah, Trnovska vas, Videm, Zavrč, Žetale in Mestna občina Ptuj. Na podlagi sklepov in soglasij občin ustanoviteljic so k Skupni občinski upravi pristopile še občine Kidričevo (18.06.2003), Majšperk (26.02.2004) in Cirkulane (04.01.2007). Organ je ustanovljen za izvrševanje upravnih nalog na področju urejanja prostora, varstva okolja, inšpekcijskega nadzora (v okviru katerega deluje tudi redarska služba) in gospodarske infrastrukture.

V okviru inšpekcijske službe skupne občinske uprave deluje tudi redarstvo. Po sprejemu OPV bodo z zakoni usklajeni vsi odloki, ki urejajo pristojnost redarstva.

3.2 ANALIZA IN OCENA OGROŽENOSTI - UGOTOVITEV STOPENJ OGROŽENOSTI

3.2.1 Ogroženost od naravnih nesreč

a) poplavna ogroženost

Temeljne vzroke za nastanek poplav in povodnji se najde v vremenskih, reliefnih, geotektonskih, kamninsko-pedoloških, vegetacijskih in drugih naravno-geografskih značilnostih pokrajine. Ob teh se ne sme izvzeti in zanemariti različnih vplivov, ki jih že od nekdaj prinaša in vnaša v pokrajino človek s svojimi raznovrstnimi dejavnostmi. Njegovi učinki se kažejo tudi v premajhni in neustrezni prepustnosti rečnih korit v povečanem in hitrejšem odtoku in pretoku, regulacijah in v različnih ovirah, ki so sestavni deli prometnega in drugega infrastrukturnega omrežja in s svojo neprimerno gradbeno zasnovo zajezujejo in s tem zadržujejo odtok naraslih in poplavnih voda.

Ogroženost zaradi poplav ni odvisna le od višine vodnega vala, temveč tudi od njegovega trajanja. Dolgotrajna visoka voda razmoči nasipe, ki lahko popustijo ali se celo porušijo, vodi pa se s tem odpre prosta pot do rodovitnih polj in naselij.

Glede na izpostavljeno so lahko osnovni razlogi katastrofalnih poplav:

- padavine so razporejene v pasu, ki gravitira neposredno v naseljena območja,
- pred pojavom ekstremnih padavin so poplavna območja že zelo namočena,
- geološka sestava tal je slabo prepustna ali pa so tla zamrznjena,

- regulacije in predvideni sistemi za zadrževanje vode so bili opravljeni v 60. letih in bi morali zadržati 50-letne vode, vendar obstoječi zadrževalniki ne dajejo pričakovanih rezultatov,
- poraščenost vodotokov,
- zamašeni jezovi in mostovi.

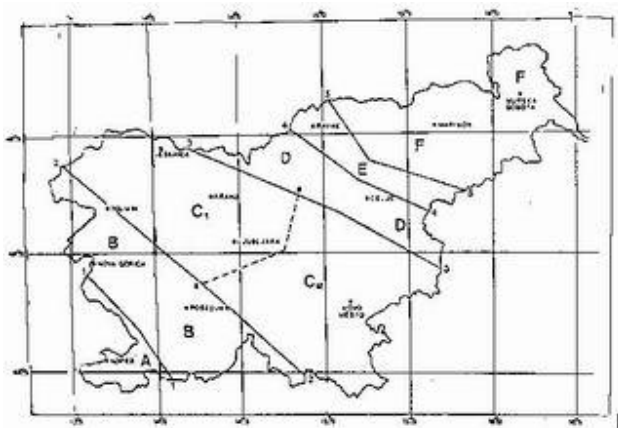
b) ogroženost ob potresu

Seizmogena področja so na ozemlju Slovenije omejena z mejnimi linijskimi sistemi in delijo Slovenijo na šest avtohtonih prostorov. Štajersko seizmogeno področje med labodskim in slivniškim prelomom vključuje ozemlje, ki leži vzhodno od njega, torej Slovenske gorice in Prekmurje. Označuje se ga s črko F kar prikazuje slika 4. Področja D, E in F so imela sprostitutveno potresno energijo med letoma 1810 in 1980, ki se poda z relativnim številom ali indeksom, le 1,04, glede na ostala področja kot je Goriško–javorniško področje B, ki je imelo indeks 3,26, Gorenjsko–dolenjsko področje C1 20,79 ter njegov vzhodni del C2 z indeksom 14,05. Vzhodna in severovzhodna Slovenija je torej po sprostitvah seizmične energije na zadnjem mestu. Na severovzhodu (D, E in F) so globine žarišč potresov v povprečju 9,5 km. Šibki potresi $M < 3,0$ nastajajo predvsem na globini od 0 do 10 km, kar priča o dejavnosti plitvih seizmogenih prelomov (9).

Na Štajerskem seizmogeničnem področju je majhna naravna ogroženost potresov v osrednjem bloku Pohorja, delu Haloz, severnem in severovzhodnem delu Slovenskih goric, predvsem pa v Prekmurju z Goričkim. To pa seveda ne pomeni, da potresnih pojavov v teh aseizmetičnih otokih ni. Potrese je tudi v njih močno čutiti, toda le iz žarišč, ki izvirajo od drugod, predvsem iz bolj aktivnih območji znotraj in zunaj Slovenije. Pri zelo močnih oddaljenih pojavih je tudi na teh območjih možno pričakovati poškodbe objektov, taki pojavi pa so k sreči dokaj redki.

Iz priložene Seizmološke karte Slovenije je razvidno, da Slovenske gorice spadajo v območje, kjer intenzivnost potresa naj ne bi presegala 7° MSK (Mercallyjeva potresna lestvica) oziroma projektni pospešek tal ne preseže 0,100 g, kar pomeni, **da obstaja zelo majhna možnost nastanka rušilnega potresa**, ki nastane pri intenziteti 9° MSK.

Slika : Seizmična področja v Sloveniji

Od jugovzhoda proti severovzhodu si sledijo naslednja seizmogena območja

- Območje Čičarije (A),
- goriško-javorniško območje (B),
- gorenjsko-ljubljansko območje (C1),
- dolenjsko-notranjsko belokranjskoobmočje (C2),
- seizmogeno območje Karavanke-Kozjansko (D),
- koroško-haloško območje (E),
- štajersko-goriško območje (F).

c) tehnične nesreče

V primeru tehničnih nesreč gre ponavadi za več posamičnih naravnih ali drugih nesreč, katere ponavadi vplivajo na ljudi oziroma njihovo bivalno okolje. Gre predvsem za nesreče kot so zemeljski plazovi, visok sneg, nezgode z nevarno snovjo, prometne nezgode in druge nezgode. Tehnične nesreče predvsem obremenjujejo stavbe in objekte, povzročajo zmedo v prometu, povzročajo škodo v gozdarstvu in kmetijstvu, prav tako pa lahko obremenjujejo vplivajo na naravo, ter na zdravje in življenje ljudi in živali.

Za tehnične nesreče je značilno, da nastanejo predvsem zaradi človeškega faktorja oziroma nastanejo zaradi njegove nevednosti, malomarnosti in neprevidnosti. Pogosto se pojavljajo s kombinacijo naravnih dejavnikov in človeških posegov v okolje. S poznavanjem nevarnosti, pravilnim napovedovanjem in z dobro pripravljenostjo na nevarnosti oziroma s preventivnim in pravilnim ukrepanjem ter pravočasnim posredovanjem se da tehnične nesreče omejiti oziroma odstraniti. Tehnične nesreče povzročajo škodo oziroma se pojavijo predvsem v človekovem bivalnem okolju. Obstaja potencialna nevarnost pojava tehnične nesreče ob morebitnih prometnih nezgodah na glavni cesti št. 2, Ptuj – Slovenska Bistrica, kot tudi na ostalih lokalnih in regionalnih cestah v občini.

d) požarna ogroženost v naravi

Vrste požarov opredeljujejo sredstva, ki so predmet požara, tako imamo požare v naravnem okolju, požare v naseljih in požare na prometnih sredstvih. Po obsegu so lahko požari mali, srednji, veliki in katastrofalni. Prav tako obstaja v vsaki opredeljeni varianti še nadaljnja notranja struktura požarov.

Požari v naravnem okolju so običajno povezani z nenadzorovanimi kurjenji v naravi, posebej v pomladnih mesecih, z povečano požarno ogroženostjo v sušnih letnih mesecih, ter zaradi malomarnosti in vandalske naravnosti skozi vse leto.

Požari v naseljih so povezani z tipi vaškega ali mestnega dela naselja in z različnimi indikatorji. Požari pri stanovanjskih objektih so običajno povezani z začetki kurilne sezone v jeseni, kot tudi z dnevnimi termini kurjenja, medtem, ko so v industriji pogojeni z delovnim procesom in vrsto dejavnosti.

Požari na prometnih sredstvih se pojavljajo tako v mobilnem prometu, kot tudi v mirujočem prometu. Pri mobilnem prometu so posebej izpostavljene tiste prometne površine, ki so prometno bolj obremenjene. Pri mirujočem prometu posebej izpostavljamo parkirišča, kjer statistično izstopajo stari zapuščeni avtomobili.

V urbanem delu ni ogroženih travniških in gozdnih površin oz. so primerno hortikulturno urejene, vzdrževane in negovane. Ker ne gre za strnjene travniške ali gozdne površine lahko malomarnost ali namerni požig povzročita majhne omejeni požar, ki se ne more razširiti in ogroziti okolice.

Industrijski objekti v občini Kidričevo ne predstavljajo požarnega ogrožanja naravnega okolja, temveč le kroga podjetja z zaposlenimi in neposredno okolico, kajti večja podjetja se nahajajo v industrijskih conah oz. na lokacijah, ki požarno ne obremenjujejo požarnega okolja. Industrijska cona v občini Kidričevo se nahaja v centru kraja, skozi njo pa vodi večje število lokalnih in magistralnih cestnih komunikacij, ki ne predstavljajo požarne ogroženosti, razen v primeru prevoza požarno nevarnih snovi, kar pa je pogost primer na naslednjih relacijah in komunikacijah: Kidričevo – Ptuj in Kidričevo – Lovrenc na Dr. polju.

Kot potencialno ogroženost je potrebno upoštevati tudi sicer legalno odlaganje in reciklažo gum v gramozni jami s strani podjetja Albin Promotion, v kateri so že evidentirani požari, ki imajo katastrofalne posledice za okolje in prebivalstvo.

3.2.2 Ogroženost cestnega prometa v naseljih in izven naselij

Po številu prometnih nesreč in njihovih posledicah je do septembra 2007 najbolj izstopala lokalna cesta LC 165 070 G-1-2 – Cirkovce, na prehodu ceste čez železniško progo v Cirkovcah, kjer se dogajajo prometne nesreče s smrtnim izidom in lokalna cesta Apače – Lancova vas v naselju Apače, z enakim izidom.

Izven naselij je pomembnejša glavna cesta št. 2, Ptuj – Slovenska Bistrica, na kateri se bo promet zaradi izgradnje avtoceste v prihodnosti še povečeval.

Prav tako je zaradi povezav z mejnimi prehodi prometno močno obremenjena cesta Hajdina – Majšperk, katera povezuje cesto z mejnega prehoda Rogatec in Lupinjak.

Zaradi vožnje na delo in z dela preko tedna so prometno obremenjene predvsem v jutranjem in popoldanskem času Tovarniška cesta v Kidričevem, regionalna cesta Hajdina – Majšperk in glavna cesta Ptuj – Slovenska Bistrica, dodatno pa še ob koncu vikenda ter v času poletne turistične sezone.

Na stopnjo prometne varnosti v Občini Kidričevo negativno vplivajo vse kršitve CPP, še posebej v bližini gostinskih lokalov.

3.2.3 Ogroženost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin

Kot pomembnejše rekreacijske površine lahko navedemo naslednje površine:

- Športni park Kidričevo z igrišči NK Aluminij,
- Park v centru Kidričevega,
- Športno igrišče v Njivercah, Apačah, Lovrencu na Dr. polju, v Cirkovcah za OŠ in za OŠ Kidričevo.

Za ta območja je značilno, da se na njih zbirajo ljudje v popoldanskih in večernih urah kot sprehajalci, športniki, ki tekajo ali kot družbe, ki na teh območjih popivajo, si predvajajo glasbo ali kakorkoli drugače motijo druge s svojo dejavnostjo.

Prav tako je bilo večkrat ugotovljeno, da posamezniki na javnih poteh in rekreacijskih površinah primerno ne zavarujejo svojih psov ter jih nimajo na povodcih, kar posledično pomeni kršitev pozitivne zakonodaje ter tudi posledice pri posameznikih, ko psi napadejo druge osebe ali živali.

3.2.4 Ogroženost javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine

Na območju občine Kidričevo imajo javne stavbe, med katere sodijo zlasti vrtci, osnovne šole, avtobusna in železniška postajališča, zgradba občine, banke, pošte, delovne organizacije urejeno individualno varovanje svojih objektov.

Najpomembnejši vodni vir na območju občine Kidričevo je podtalnica. Zaradi tega je potrebna ohranitev kakovosti vode. Pitno vodo črpamo iz vodovodnega črpališča v Kidričevem in izven naselja Šikole.

Ogroženost navedene naravne dediščine je predvsem na območju polja med Šikolami in Hajdino, pogoste kršitve Uredbe o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju, ogroženost v času požarne ogroženosti. Druge oblike ogroženosti predstavljajo razni nepredvidljivi dogodki, za katere ni mogoče podati konkretne ocene (izlitje nevarnih snovi v podtalnico, večji obsežni požari...).

V sklop kulturne dediščine oz. kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Kidričevo sodijo vsi sakralni objekti, kot so cerkev v Kidričevem, cerkev v Lovrencu na Dr. polju in cerkev v Cirkovcah, kapelice in druga znamenja.

Ogroženost zgoraj naštetih spomenikov izvira predvsem iz vandalizma in objestnosti, predvsem mladoletnikov.

3.2.5 Ogroženost od kriminalnih pojavov

Premoženjska kriminaliteta je najštevilčnejša. Število statistično zabeleženih premoženjskih kaznivih dejanj se nenehno povečuje, obenem nenehno raste tudi število odvisnikov od prepovedanih drog.

Klasična premoženjska kriminaliteta v obliki tatvin, vlomov ter vandalizma je poleg nasilnih kaznivih dejanj, najbolj številčna oblika kriminalitete, ki pomembno vpliva na subjektivni občutek varnosti državljanov.

Zaznana je tudi večja aktivnost tujcev, osumljencev premoženjskih kaznivih dejanj. Tako se pojavljajo nove oblike kriminalitete kot so goljufije na bankomatih in POS terminalih (t.i. skimming), katerih so osumljeni predvsem državljani Romunije in Bolgarije. V prihodnje je realno pričakovati nove pojavne oblike in nadaljnjo rast tovrstnih kaznivih dejanj.

Kot najbolj kritične točke se pojavljajo avtobusna in železniška postaja, lokal Nina Bar, ATRIJ Bar, nočni klub ROYAL, lokal na bencinskem servisu.

Negativno izstopajo tudi kazniva dejanja z oblikami vandalizma in sicer predvsem na območju centra naselja Kidričevo in v okolici gostinskih lokalov.

3.2.6 Ogroženost javnega reda in miru

Kot najpogostejše kršitve predpisov na območju občine Kidričevo, ki urejajo javni red in mir so kršitve Zakona o varstvu javnega reda in miru z nasilnim in drznim vedenjem.

3.2.7 Ogroženost na javnih shodih in prireditvah

Z vidika javne varnosti predstavljajo veliko varnostno tveganje javna zbiranja. Posebej zahtevna so pri tem varovanja oz. zagotavljanje varnosti na prireditvah v kolektivnem športu, predvsem tekmovanje v II. nogometni ligi, ki se odigrava na stadionu NK Aluminij.

Tukaj predvsem izstopa problematika urejanja in zagotavljanja varnosti in pretočnosti cestnega prometa kot tudi zagotavljanja varnosti javnega reda in miru na samih prireditvah.

Ravno tako je povečano tveganje v času raznih cerkvenih praznikov in obredov – predvsem v času 1. novembra.

3.2.8 Ogroženost okolja

Na območju občine Kidričevo so prisotne tudi kršitve v zvezi prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju. Kot kraj kršitev se pojavljajo predvsem površine na območju zelenic v naselju Kidričevo, kot gozdovi na vodno varstvenem območju med Školami in Hajdino.

Med kršitelji so predvsem vozniki različnih motornih vozil. Ta območja najpogosteje uporabljajo vozniki motornih koles v kros ali enduro izvedbi. Ugotovljeno je bilo tudi, da so tudi gorski kolesarji in vozniki terenskih avtomobilov v manjši meri kršili predpise in ogrožali okolje s svojo uporabo. Vozniki takšnih vozil prekomerno obremenjujejo in uničujejo okolje, saj vozijo po površinah, ki niso namenjene cestnemu prometu.

Ob tem je potrebno omeniti, da so dogodki vezani na sicer legalno odlaganje in reciklažo gum s strani podjetja ALBIN PROMOTION skupaj z nelegalnimi odlagališči smeti na polju izven naselja Lovrenc na Dr. polju resna težava oz občutno varnostno tveganje na področju varstva okolja.

3.2.9 Vpliv varnostnih razmer v sosednjih občinah

Na varnostne razmere v Občini Kidričevo vplivajo v veliki meri razmere v MO Ptuj, saj se predvsem ob vikendih v poznem nočnem času vračajo mladostniki iz ptujskih nočnih lokalov. Ob vračanju, tudi pod vplivom alkohola in ostalih substanc izvršujejo prekrške in kazniva dejanja.

3.2.10 Ključne ugotovitve

Analiza posameznih ogroženosti nam pokaže, da za območje občine Kidričevo o veliki ogroženosti ne moremo govoriti, saj nam že statistični podatki Policijske postaje Ptuj v povprečju prikažejo trend upadanja deviantnih obnašanj posameznikov. Ta trend je predvsem viden na področju prekrškov in prometnih nezgod ter ostalih dogodkov (požari, samomori, delovne nesreče), ki jih obravnava policija. Pri kaznivih dejanjih je trend rahlega porasta, pri katerih pa je tudi raziskanost nad 50%.

Pri analizi in oceni ogroženosti je ugotovljeno, da obstaja v občini Kidričevo kritična infrastruktura, ki mora biti deležna stalne oz. povečane varnostne pozornosti policistov in redarjev. Povečana varnostna pozornost pa je opredeljena v poglavju Opredelitev varnostnih potreb občine Kidričevo.

3.3 OPREDELITEV VARNOSTNIH POTREB OBČINE KIDRIČEVO

Pri opredelitvi varnostnih potreb občine Kidričevo je potrebno izhajati iz določil 3. člena ZORed, ki določa, da občinsko redarstvo skrbi za javno varnost in javni red na območju občine v skladu z zakonom ali na podlagi zakona izdanimi občinskimi predpisi. Pri trenutno veljavni zakonodaji so delovna področja določena v Zakonu o varstvu javnega reda in miru in Zakonu o varnosti cestnega prometa, na podlagi katerih je izdana večina občinskih odlokov, ki podrobneje urejajo posamezna področja.

Pri tem je potrebno posebej poudariti, da je samo vzpostavljanje javnega reda v pristojnosti policije, medtem ko je vzdrževanje javnega reda tudi v pristojnosti redarstva. Kot vzpostavljanje javnega reda je potrebno razumeti, da gre za aktivnosti, ko je javni red porušen in ga je potrebno ponovno vzpostaviti, zato bo v tem delu intervenirala policija. Redarstvo pa bo opravljalo naloge za vzdrževanje stanja brez kršitev.

Varnostne potrebe v občini Kidričevo opredeljujemo na podlagi analize ocene varnostnih razmer, na podlagi programskih usmeritev MNZ – POLICIJE, ki je le-te sprejela v obliki strateških ciljev po delovnih področjih za izboljšanje varnosti. Prav tako pa so v varnostnih potrebah zajete aktivnosti, ki jih občani in drugi subjekti (npr. Varnostni sosvet občine Kidričevo) ocenjujejo kot nujno potrebne za zagotavljanje prometne varnosti, javnega reda in miru.

Tako lahko zapišemo, da so opredeljene varnostne potrebe skupek zahtev vseh subjektov, ki imajo interes za zviševanje stopnje varnosti. Na podlagi opredelitve varnostnih potreb bomo v poglavju »Cilji OPV« določili cilje tega dokumenta in tudi aktivnosti za uresničitev teh ciljev. Pri varnostnih potrebah bomo izhajali predvsem iz že naštetih pristojnosti in pooblastil redarjev in namena pričujočega dokumenta tako, da bomo navajali le tiste varnostne potrebe, ki jih lahko redarstvo neposredno ali posredno tudi nudi.

Varnostne potrebe razdelimo na štiri področja, ki jih taksativno navaja ZORed:

1. nadzorovanje varnega in neoviranega cestnega prometa v naseljih in varovanje cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij

V tem sklopu so se kot bistvene pokazale potrebe po:

- ukrepov za umirjanje hitrosti na cestah, kjer prihaja do prometnih nesreč iz tega vzroka, te pa so Tovarniška cesta v Kidričevem, regionalna cesta Hajdina – Majšperk in glavna cesta Ptuj – Slovenska Bistrica, ter vseh lokalnih cest;
- ukrepov zoper pešce, ki ne upoštevajo določil ZVCP-1;
- ukrepov zoper voznike, ki ne spoštujejo pravil parkiranja, predvsem tam, kjer je s prekrški promet onemogočen, ogrožen, oviran ali pa so zaparkirane intervencijske poti (parkiranje po zelenicah ob raznih prireditvah);

- ukrepih zoper voznike, ki parkirajo po pločnikih in križiščih pri gostinskih lokalih ;
- odstranjevanju zapuščenih vozil;
- odvozih nepravilno parkiranih vozil, ki predstavljajo nevarnost ali onemogočajo prevoznost in preglednost cest ali dostopov do objektov;
- prisotnosti redarjev na šolskih poteh, v času prvih šolskih dni, pa tudi med letom, ko ni poostrenih policijskih aktivnosti;
- rednem pregledovanju prometne signalizacije in obveščanje pristojnih za odpravo pomanjkljivosti;
- pomoč rediteljem pri urejanju parkiranja ob večjih prireditvah na območju občine Kidričevo;
- aktivni udeležbi redarstva v vseh preventivnih akcijah, ki jih v skladu s programom dela organizira SPVCP občine Kidričevo.

2. skrb za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah

V tem sklopu so se kot bistvene pokazale potrebe po ukrepih:

- zoper voznike, ki ne upoštevajo prepovedi vožnje v neposredni bližini športnega parka Kidričevo z igrišči, parkov v centru Kidričevega, športno igrišče v Njivercah, Apačah, Lovrencu na Dr. polju, Cirkovcah za OŠ in za OŠ Kidričevo;
- zoper vodnike psov, ki ne uporabljajo povodcev in nagobčnikov in ne pobirajo iztrebkov;
- zoper osebe, ki odlagajo odpadke (steklenice, pločevinke) na območjih, kjer se ob večerih zbira mladina (kot pri prejšnji alineji).

3. varovanje javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine

V tem sklopu so se kot bistvene pokazale potrebe po:

- obhodi pokopališča in sakralnih objektov (cerkve v Lovrencu na Dr. polju, Kidričevem in Cirkovcah ter kapelice in znamenja na območju občine);
- preventivnem nadzoru redarjev pri kulturnih spomenikih in objektih zgodovinske ter naravne in kulturne dediščine.

4. vzdrževati javni red in mir

Pri vzdrževanju javnega reda in miru so navedene potrebe na vseh ostalih področjih, ki niso navedena zgoraj, predvsem pa se nanašajo na kriminalna dejanja in prekrške (vandalizem), ki motijo občane in s katerimi se povzroča škoda na zasebni lastnini ali javnem dobrem.

V tem sklopu so se kot bistvene pokazale potrebe po:

- prisotnosti redarjev na mestih, kjer prihaja do vlomov v nočnem času;
- prisotnosti redarjev na mestih, kjer se vrši preprodaja prepovedanih drog (območje celotnega naselja Kidričevo z avtobusno in železniško postajo in celotno Tovarniško cesto in industrijskim naseljem);
- prisotnosti redarjev v bližini lokalov, ki ne spoštujejo obratovalnega časa, kjer zaradi kadilskega zakona in prekomernega uživanja alkohola v poznih nočnih urah obiskovalci kršijo nočni mir, prihaja pa tudi do preteпов;
- prisotnosti redarjev v parkih ob vikendih, kjer prihaja do odmetavanja odpadkov, razbijanja stekla, uničevanja in prevračanja košev za smeti in

pisanja po objektih (območje športnega parka Kidričevo z igrišči, park v centru Kidričevega, športna igrišča v Njivercah, Apačah, Lovrencu na Dr. polju, v Cirkovcah za OŠ in za OŠ Kidričevo,);

- nadzoru javnih prireditev, kjer redarji preprečujejo kršitve.

Navedene varnostne potrebe so ugotovljene na podlagi dosedanjih dogodkov, ki jih je obravnavala policija, ali pa so nanje opozorili občani in drugi subjekti, ki so povezani z varnostjo in redom.

Poudariti je potrebno, da se varnostne potrebe spreminjajo glede na letni čas, dneve v tednu in na trenutne razmere (prireditve, delovišča, poslabšanja prometne varnosti, požarna ogroženost, serije kaznivih dejanj), zato je nujno, da vodja medobčinskih redarjev, spremlja spremembe in pri usmerjanju in načrtovanju takoj prilagodi aktivnosti novo nastali situaciji.

Vse zgoraj navedene naloge, ki so opredeljene v varnostnih potrebah občine Kidričevo, bodo redarji izvajali v sodelovanju s policijo. Zaradi uresničevanja tega pa je nujno potrebno sodelovanje redarstva s policijsko postajo in varnostnimi službami, s katerimi bo sklenjen protokol o sodelovanju, ki bo zagotavljal redno komunikacijo in prenos informacij med temi službami.

4. CILJI OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI

Osnovni cilj OPV je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru v občini Kidričevo. To pomeni, da je potrebno s pravno sistemskimi, organizacijskimi in konkretnimi ukrepi zagotoviti varen, čist in urejen javni prostor v občini. S pomočjo vseh teh ukrepov se bo zagotavljal ustrezen nivo kvalitete življenja v občini ter odpravljali posamezni odklonski pojavi v občini.

Delo redarske službe mora biti usmerjeno v kršitve, ki predstavljajo večjo nevarnost za javni interes in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje, redarska služba pa mora v primeru zaznane kršitve ukrepati sorazmerno, v skladu z naravo kršitve in njenimi posledicami.

Cilji OPV so strateški in operativni.

4.1 STRATEŠKI CILJ

Dvig kakovosti življenja in dela občanov ter dvig stopnje varnosti javnega prostora v občini.

To je krovni cilj zagotavljanja varnosti v občini z redarsko službo. Njegova vsebina izhaja in nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb slovenskih mest in občin. Gre za dolgoročni cilj dvigovanja stopnje varnosti javnega prostora in prebivalstva v občini. Za doseg tega cilja pa je potrebno dosledno izvajanje aktivnosti in ukrepov določenih za posamezno operativno področje. Posamezne operativne aktivnosti redarstva se izvajajo usklajeno z ukrepi policije, varnostnih služb in inšpekcij, zaradi česar je nujna povezanost teh služb in redno sodelovanje med njimi. To sodelovanje in komunikacija je določena v protokolu o sodelovanju, ki je tudi temelj za

partnerski odnos, ki smo ga v preteklosti pogrešali. Z izvajanjem protokola o sodelovanju med redarstvom in policijo, bomo tudi zagotavljali izvrševanje programskih usmeritev Ministrstva za notranje zadeve in Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in miru, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi, premoženja in okolja. Z izvajanjem aktivnosti za doseg operativnih ciljev, bodo vsi akterji varnosti v občini za doseg krovnega cilja prispevali k:

- preprečevanju prekrškov,
- preprečevanju kaznivih dejanj,
- zmanjševanju posledic (škod in izgub) nastalih zaradi izrednih dogodkov kot so naravne nesreče, prometne nezgode, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine,
- obvladovanju varnostnih tveganj,
- uvajanju standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine.

Nosilci aktivnosti:

- Redarska služba
- Policijska postaja
- Ministrstvo za notranje zadeve
- Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko
- Ministrstvo za promet
- Občinski organi
- Občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu
- Upravljalci in vzdrževalci mestnih ulic in občinskih cest
- Izvajalci vzdrževalnih in gradbenih del na ulicah in cestah
- Zavod za varstvo kulturne dediščine
- Komunalna inšpekcija
- Komunalna podjetja
- Civilne institucije za varstvo okolja

4.II OPERATIVNI CILJI

4.II.1 VARNOST CESTNEGA PROMETA: Zmanjševanje števila prometnih nesreč in njihovih posledic, zmanjšanje prometnih prekrškov na cestah v naseljih in na občinskih cestah izven naselij, zagotovitev prevoznosti in prehodnosti intervencijskih poti ter povečanje pretočnosti prometa z operativno dinamiko občinske redarske službe in policijske postaje

Opis cilja:

Varnost v cestnem prometu še vedno ni zadovoljiva. Pred leti postavljeni cilji prometne varnosti se niso v celoti uresničili. Zato se v cestnem prometu še vedno pojavlja preveč varnostnih tveganj, ki jih je treba obvladati s stalnim in profesionalnim policijskim in redarskim nadzorom, z izboljšanjem rednega in investicijskega vzdrževanja cest, s širitvijo parkirnih kapacitet, s povečanjem nadzora nad parkirnimi površinami ter z dvigom profesionalnosti policistov in redarjev pri obvladovanju prometnih prekrškov in temeljnih

vzrokov prometnih nezgod (hitrost, alkohol). Intervencijske poti so namenjene lažji in hitrejši dostopnosti intervencijskih vozil (policija, gasilci, reševalci idr.) v primeru intervencijskih posegov. V primeru neprevoznosti oziroma neprehodnosti se povečujejo intervencijski časi, kar posledično vpliva na povečano stopnjo ogroženosti zdravja in življenja ljudi, varnosti premičnega in nepremičnega premoženja idr. Zaradi tega je priporočljivo, da občinski redarji poznajo območja na katerih se nahajajo intervencijske poti in s svojim ukrepanjem zagotovijo optimalno prevoznost oziroma prehodnost intervencijskih poti.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- dosledno ukrepanje zoper voznike, ki ne upoštevajo prepovedi vožnje v območjih za pešce in območjih umirjenega prometa (območje pokopališč, v centru Kidričevega ob občinski stavbi, v parkih in okolici športnih igrišč),
- dosledno ukrepanje zoper voznike, ki ne upoštevajo prepovedi vožnje na pešpoteh in rekreacijskih površinah (območje športnega parka Kidričevo z igrišči, park v centru Kidričevega, športno igrišče v Njivercah, Apačah, Lovrencu na Dr. polju, v Cirkovcah za OŠ in za OŠ Kidričevo, bazen v Kidričevem z okolico),
- fizična prisotnost redarjev na cestah, kjer prihaja do prometnih nesreč zaradi hitrosti, te pa so Tovarniška cesta v Kidričevem, regionalna cesta Hajdina – Majšperk, glavna cesta Ptuj – Slovenska Bistrica in vse lokalne ceste, kjer se lahko opravljajo tudi meritve s stacionarnim radarjem,
- ukrepanje zoper pešce, ki ne upoštevajo določil ZVCP-1;
- dosledno ukrepanje zoper voznike, ki ne spoštujejo pravil parkiranja, predvsem tam, kjer je s prekrški promet onemogočen, ogrožen, oviran ali pa so zaparkirane intervencijske poti;
- ukrepanje zoper voznike, ki parkirajo po pločnikih in križiščih ter zelenicah v času večjih javnih prireditev;
- dosledno odstranjevanje zapuščenih vozil;
- dosledno odrejanje odvozov nepravilno parkiranih vozil, ki predstavljajo nevarnost ali onemogočajo prevoznost in preglednost cest ali intervencijskih poti, kjer do odstranitve vozila tudi izvedejo vse ukrepe, da ne pride do prometne nesreče;
- prisotnost redarjev na šolskih poteh, v času prvih šolskih dni, pa tudi med letom, ko ni poostrenih policijskih aktivnosti, kjer opozarjajo otroke na nevarnosti in jim nudijo pomoč;
- redno pregledovanju prometne signalizacije in obveščanje pristojnih za odpravo pomanjkljivosti;
- pomoč rediteljem pri urejanju parkiranja ob večjih javnih prireditvah;

- aktivni udeležbi redarstva v vseh preventivnih akcijah ki jih v skladu z programom dela organizira SPVCP občine Kidričevo,
- organiziranje in izvajanje skupnih poostrenih nadzorov na področju prometa s Policijsko postajo Ptuj,
- predlaganje in aktivno sodelovanje pri uvedbi sprememb prometnih režimov za varnejši promet, ter drugimi možnimi ukrepi, predvsem z vidika varnosti otrok, pešcev, kolesarjev in invalidov.

Nosilci:

- Redarska služba
- Policijska postaja
- Občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu
- Koncesionar za odvoz vozil
- Upravljalci in vzdrževalci občinskih cest
- Izvajalci vzdrževalnih in gradbenih del na cestah

4.II.2 VARSTVO JAVNEGA REDA IN MIRU: Obvladovanje javnega prostora s fizično prisotnostjo redarjev na način, ki je v skladu s pravnimi predpisi, oceno varnostnih razmer in varnostno stroko

Opis cilja:

Zakon o javnem redu in miru opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je zato neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil. Vzdrževanje javnega reda in miru je delovanje skupnosti, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Javni red in mir je dobrina, ki izključuje vsa protipravna dejanja, s katerimi se kršijo splošna pravila vsakdanjega dela in življenja. Javni red in mir je stanje, v katerem je zagotovljeno varno in mirno počutje ljudi, njihovo neovirano gibanje na javnih krajih in drugih površinah, uporaba javnih objektov, stanovanj in drugih prostorov, nemoteno opravljanje uradnih opravil državnih in drugih organov, organizacij in skupnosti oziroma optimalno varnost znotraj družbene skupnosti. Javni red torej pomeni nek minimum socialnih pravil, ki jih velika večina prebivalstva razume kot nujno potrebne za svoje sožitje.

Vzdrževanje javnega reda in miru je torej delovanje skupnosti (tudi lokalne skupnosti), ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se preprečijo in obvladujejo ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti in posamezniku. Gre torej za škodljiva ravnanja skupin ali posameznikov, ki se na javnem kraju nedostojno, drzno ali nasilno vedejo, ki ustvarjajo nered v gostinskih lokalih, na javnih shodih in na javnih prireditvah, ki uporabljajo nevarne predmete ali nevarne snovi, ki povzročajo hrup, ki beračijo, nedovoljeno kampirajo in prenočujejo na javnih krajih, ki ustvarjajo

vandalizem, nehumano in v nasprotju s predpisi uporabljajo in vodijo živali, uničujejo državne simbole in pišejo po zgradbah. Vsa navedena škodljiva in kazniva ravnanja zmanjšujejo kakovost bivanja in gibanja na javnih površinah in v javnih prostorih. Občinske redarske službe in občinski redarji imajo pristojnosti, pooblastila in naloge, da se aktivno vključijo v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru na območju mesta/občine.

Aktivnosti in ukrepi za dosego cilja:

- ukrepanje zoper vodnike psov, ki ne uporabljajo povodcev in nagobčnikov in ne pobirajo iztrebkov (območje pokopališča in rekreacijske površine);
- prisotnost redarjev v bližini lokalov, ki ne upoštevajo obratovalnega časa (Nina bar in Šterntal bar), kjer zaradi kadilskega zakona in vpliva alkohola obiskovalci kršijo nočni mir, prihaja pa tudi do preteпов;
- prisotnost redarjev v parkih, ob vikendih, kjer prihaja do odmetavanja odpadkov, razbijanja stekla, uničevanja in prevračanja košev za smeti in pisanja po objektih (območje športnega parka Kidričevo z igrišči, park v centru Kidričevega, športno igrišče v Njivercah, Apačah, Lovrencu na Dr. polju, v Cirkovcah za OŠ in za OŠ Kidričevo, bazen v Kidričevem z okolico, okolica avtobusne in železniške postaje);
- prisotnost v središču naselja Kidričevo, kjer prihaja do enakih pojavov, kot pri prejšnji alineji, poleg tega pa še do poškodovanj javne razsvetljave, vlomov in tatvin;
- prisotnost redarjev ponoči na območju šolskih in igrišč drugih VVZ, kjer prihaja do uničevanja igral, onesnaževanja, preprodaje drog in fizičnega nasilja;
- obhodih pokopališč in sakralnih objektov, ki so pogosto tarča vandalov;
- preventivni nadzor redarjev pri kulturnih objektih in spomenikih, kjer prihaja do kršitev javnega reda;
- dosledno ukrepanje zoper osebe, ki uporabljajo nevarne predmete (petarde in drugo pirotehniko) predvsem v času praznovanj;
- dosledno ukrepanje zoper osebe, ki se nedostojno vedejo na javnih krajih in do pooblaščenih uradnih oseb redarstva;
- nadzor javnih prireditev, kjer redarji preprečujejo kršitve.

Nosilci:

- Redarska služba
- Policijska postaja
- Lastniki, upravljalci, skrbniki, upravitelji in najemniki javnih površin in zgradb
- Organizatorji shodov in prireditev na javnih in drugih površinah
- Varnostna podjetja, ki pogodbeno varujejo javna zbiranja ter premoženje in osebje pri uporabnikih varnostnih storitev

4.II.3 ZMANJAŠNJE KAZNIVIH DEJANJ: Varnostno obvladovanje kjer prihaja do kaznivih dejanj premoženjske narave (tatvine, vlomi, preprodaja mamil, poškodovanja premoženja in kaznivih dejanj z elementi nasilja)

Opis cilja:

Po statističnih podatkih je kriminaliteta v občini Kidričevo v rahlem porastu, predvsem pa se spreminja struktura kaznivih dejanj. Povečanje deliktov na področju prepovedanih drog rezultira tudi v povečanju s tem povezane sekundarne kriminalitete, kot so tatvine in vlomi. Vsa ta kazniva dejanja so koncentrirana v mestnih središčih in pri objektih, kjer se zbira mladina, ko je najbolj dovzetna za tovrstna dejanja. Poleg organiziranih aktivnosti, ki so v pristojnosti policije, pa je edino učinkovito sredstvo za zmanjšanje tveganja, povečan redarski nadzor, s čemer se odvrča storilce od dejanj, in se jih prežene stran od mestnih središč, kjer so možnosti za ta dejanja manjša, poleg tega pa je tudi verjetnost, da bodo po dejanju zaloteni, večja. S povečanim nadzorom na območjih zbirališč mladine pa se le to tudi zaščiti pred novačenjem, kateremu so pogosto izpostavljeni.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- prisotnost redarjev na mestih, kjer prihaja do vlomov v nočnem času;
- prisotnost redarjev na mestih, kjer se vrši preprodaja prepovedanih drog (območje celotnega naselja Kidričevo z avtobusno in železniško postajo in celotno Tovarniško cesto in industrijskim naseljem);
- izvajanje skupnih preventivnih akcij s policijo za zmanjšanje dejavnikov tveganja,
- obveščanje policije o zaznanih operativno zanimivih pojavih;
- nudenje pomoči policiji pri izvajanju nalog s področja kriminalitete;

Nosilci:

- Redarska služba
- Policijska postaja

4.II.4 VAROVANJE OKOLJA IN VARNOST OBJEKTOV NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE: Preprečevanje onesnaževanja okolja in varovanje kulturne in naravne dediščine (zgradb, spomenikov, muzejev, arheoloških najdbišč, idr.) in napadov nanjo na območju občine

Opis cilja:

Onesnaževanje okolja je svetovni problem, pa naj gre za onesnaževanje zraka vode ali zemlje. Ljudje se vedno bolj zavedajo svojega prispevka pri ohranjanju narave, vendar pa vedno bolj izstopajo posamezniki, ki bodisi iz ekonomskih razlogov ali pa pomanjkanja človeške kulture ravna v nasprotju z zakonodajo. Ekološke posledice, ki jih imajo taka ravnanja, so pogosto nepopravljive, zato tudi vložena sredstva za pregon niso nikoli prevelika. S tega zornega kota so tudi občinske redarske službe pomemben subjekt varstva okolja na območju občine. Na lokalni ravni gre za skrb v tem smislu, da se občinska redarska služba aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja občinske okoljske politike in občinskega programa varstva okolja. Varstvo kulturne dediščine je

urejeno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/2008). Po tem zakonu imajo določene pristojnosti tudi lokalne skupnosti. Na splošno pa velja, da je ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter preprečevanje ogroženosti zgradb, muzejev, arheoloških najdbišč, grobišč, spomenikov in drugih nepremičnih in premičnih objektov, ki imajo status kulturne dediščine, skrb vseh in vsakogar (4. člen ZVKD-1). Zato so mestni in občinski redarji kot pooblaščené uradne osebe tudi tisti subjekti, ki so dolžni skrbeti za preprečevanje ogroženosti in napadov na te objekte, kot tudi za zaščito sledov in ustrezno obveščanje policije ob morebitnem poškodovanju takega objekta.

Aktivnosti in ukrepi za doseg cilja:

- dosledno ukrepanje zoper osebe, ki odlagajo odpadke (steklenice, pločevinke) v parkih in območjih, kjer se ob večerih zbira mladina,
- prisotnost redarjev v parkih, ob vikendih, kjer prihaja do odmetavanja odpadkov, razbijanja stekla, uničevanja in prevračanja košev za smeti in pisanja po objektih (območje športnega parka Kidričevo z igrišči, park v centru Kidričevega, športno igrišče v Njivercah, Apačah, Lovrencu na Dr. polju, v Cirkovcah za OŠ in za OŠ Kidričevo, bazen v Kidričevem z okolico, okolica avtobusne in železniške postaje);
- dosledna kontrola črnih odlagališč odpadkov in ukrepanje zoper kršitelje, ki te odpadke odlagajo (celotno območje občine Kidričevo);
- spremljanje pojavov, ki kažejo na nezakonito onesnaževanje (pogini rib, pranje avtomobilov ob vodotokih, sežiganje odpadkov);

Nosilci:

- Redarska služba
- Zavod za varstvo kulturne dediščine OE Ptuj
- Upravljavec, vzdrževalec in restavrator zgradb, spomenikov in drugih objektov kulturne dediščine
- Komunalna inšpekcija
- Čisto mesto Ptuj d.o.o.
- Komunalno podjetje Ptuj d.d.
- Civilne institucije za varstvo okolja
- Policijska postaja

Skupno vsem ukrepom

Za izvajanje vseh navedenih nalog bosta vodja redarjev in predstojnica SOU ob podpori župana skrbela, da se bodo redarji ustrezno izobraževali (seznanjanje z novostmi, osnovno in obdobjno usposabljanje skladno s pravilnikom o izobraževanju in usposabljanju občinskih redarjev, da bodo imeli na voljo ustrezna tehnična sredstva (tehnična, informacijska in komunikacijska oprema in vozila) in ustrezne delovne pogoje, ter da bodo ustrezno motivirani za kvalitetno opravljanje nalog.

Zelo pomemben dejavnik pri zagotavljanju varnosti na vseh področjih pa je fleksibilnost redarstva, ki jo zagotavlja vodja redarjev s takojšnjo preusmeritvijo aktivnosti redarjev tja in takrat, kjer in ko prihaja do eskalacij negativnih pojavov.

Namen vseh aktivnosti je dvigniti stopnjo zavesti državljanov, da je spoštovanje vseh zakonskih pa tudi moralnih norm v dobro vseh prebivalcev, istočasno pa morajo tisti, ki teh norm ne spoštujejo, pričakovati, da bodo pri svojem početju zaloteni in tudi ustrezno sankcionirani.

5. ORGANIZACIJA IN DELOVANJE REDARSKE SLUŽBE

5.1 Cilji delovanja redarske službe

Do vzpostavitve redarske službe je na območju občine za varnost skrbela izključno policija. Zaradi kadrovske težave in preveč centraliziranega pristopa pa se je policija vse bolj umaknila od ljudi, problemi parkiranja, onesnaževanje okolja, vandalizma, nasilja in tudi prodaja drog pa so že davno postali prekrški oz. kazniva ravnanja neznatnega pomena (bagatela), s katero se ni nihče ukvarjal. Redarska služba je lokalni skupnosti dala možnost, da v določeni meri sama poskrbi za varnost, v večji meri pa s svojimi ukrepi pritegne ukrepanje policije, kateri so lahko redarji v veliko pomoč, tako fizično, kot v obliki informacij, do katerih bodo prišli na terenu. Opazovalna služba je nekoč veljala za temelj policijskega dela in čeprav je še danes tako zapisano, je v praksi le še izjema. Tu pa se lahko začne delo redarjev, ki se bo seveda razvijalo z izkušnjami in prakso, zagotovo pa tudi zakonodaja na tem področju še ni dokončna.

Glavni cilj delovanja redarske službe je povečati varnost kot temeljno z ustavo varovano dobrino. Z ustanovitvijo redarske službe prevzema lokalna skupnost aktivno vlogo pri zagotavljanju tako osebne varnosti občanov, kot tudi varnosti osebnega in skupnega (javnega) premoženja. Zaradi omejenih pristojnosti, bo redarstvo delovalo predvsem preventivno, ter kot tretje oko policije in drugih organizacij, ki skrbijo za varnost na območju občine Juršinci. V okviru svojih pristojnosti, pa bo zoper deviantne pojave ukrepalo in izvajalo postopke, zoper kršitelje zakonskih norm, s čemer bo razbremenilo policijo bagatelnih zadev, zaradi česar se bo lahko bolj posvečala pojavom, ki so višje na lestvici varnostno problematičnih pojavov.

Drugi cilj delovanja redarske službe je predvsem v obravnavanju pojavov, ki so problematični za lokalno prebivalstvo, pa so bili do sedaj s strani policije tolerirani namenoma ali pa niso sovpadali v kontekst njihove strategije dela. Gre za pojave kaznivih dejanj neznatnega pomena, čeprav za prebivalstvo, v sicer urejenem okolju, predstavljajo vse prej kot nezkatne kršitve. Z redarsko službo pa bo prebivalcem dana možnost, da opozorijo na varnostne probleme, na katere bo moč takoj reagirati in jih s tem tudi odpraviti.

Tretji cilj delovanja redarske službe je v izgradnji partnerskega odnosa s policijo, s čemer se bo ta bolj približala problemom lokalnega prebivalstva. Ta partnerski odnos, viden predvsem v različnih oblikah izmenjave podatkov, medsebojne pomoči, mešanih patrolj, skupnih akcij, od preventivnih, prometnih pa do akcij usmerjenih zoper organizirani kriminal.

Četrti cilj delovanja pa je nadzor izvrševanja občinskih odlokov, ki jih je lokalna skupnost sprejela za ureditev zadev lokalnega pomena.

5.2 Vodenje redarske službe

Redarska služba deluje v okviru Skupne občinske uprave. Gre za organ skupne občinske uprave, šestnajstih občin na področju Upravne enote Ptuj. Skupno občinsko upravo vodi predstojnica Skupne občinske uprave, neposredno vodenje redarske službe pa opravlja vodja redarjev, ki skrbi za ustavnost in zakonitost in strokovnost dela redarjev ter za izvajanje OPV.

5.3 Pristojnosti redarstva

Zakon o občinskem redarstvu (ZORed) je organizacijski predpis, ki ureja pogoje za izvajanje redarskih pooblastil, same pristojnosti pa določajo področni zakoni, ki jih ZORed ne navaja, saj dopušča možnost, da bodo redarji dobili pristojnosti še za druga področja. Določa pa pooblastila za izvajanje nalog, ki jih imajo občinski redarji, ta pa so:

- opozorilo,
- ustna odredba,
- ugotavljanje istovetnosti,
- varnostni pregled osebe,
- zaseg predmetov,
- zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja,
- uporaba fizične sile, sredstev za vklepanje in vezanje in plinskega razpršilca

Zakon o prekrških, ki je prav tako organizacijski predpis, določa, da o prekrških odločajo prekrškovni organi, katerih del so tudi pooblašene uradne osebe občinskih redarstev, s čimer je redarjem dano pooblastilo, da odločajo o prekrških v postopku s plačilnim nalogom in hitrem postopku z odločbo. Zaenkrat določajo stvarno pristojnost redarjev naslednji zakoni:

5.3.1. Zakon o varstvu javnega reda in miru

V Zakonu o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006, ZJRM-1) je v določbi tretjega odstavka 27. člena generalno opredeljena pristojnost občinskega redarstva za nadzor nad izvajanjem določenih določb tega zakona oziroma pristojnost za odločanje o posameznih prekrških, ki so opredeljeni v ZJRM-1.

Redarstvo lahko skladno z določbami ZJRM-1 (Ur. list RS št. 70/2006) v prekrškovnem postopku odloča o naslednjih kršitvah:

- nedostojno vedenje (7. člen);
- beračenje na javnem kraju (9. člen);
- uporaba nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena);
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen);
- pisanje po objektih (13. člen);
- vandalizem (16. člen);
- nedovoljeno kampiranje (18. člen)
- uporaba živali (19. člen, (z namenom povzročiti občutek strahu ali ogroženosti));
- neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb (prvi in tretji odstavek 22. člena).

5.3.2. Zakon o varnosti cestnega prometa

V Zakonu o varnosti cestnega prometa – ZVCP-1E (Uradni list RS, št. 37/2008) so opredeljena pooblastila občinskega redarstva na področju cestnega prometa v občini, ki v 14. členu določa, da občinski redarji zaradi zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa:

- urejajo in nadzirajo promet na cestah subjektov samoupravnih lokalnih skupnosti in državnih cestah v naselju,
- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavljajo kršitve določb 113. člena ZVCP (določbe se nanašajo na onesnaževanje ceste in okolja z vozili) v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja in
- opravljajo nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo.

Pri opravljanju navedenih nalog redarji izrekajo globe in opozorila ter izvajajo pooblastila in ukrepe, ki so preneseni nanje s tem in drugimi zakoni, ter ukrepe, določene z občinskimi predpisi.

5.3.3 Občinski odloki

Kot je določeno v določbi prvega odstavka 3. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/2003, ZP-1) občina Kidričevo posameznih oziroma konkretnih nalog občinskih redarjev še ni opredelila z občinskimi odloki.

S sprejemom OPV, pa se skladno z republiškimi predpisi pripravijo in uskladijo vsi odloki, ki urejajo pristojnost redarske službe.

5.4 Pogoji za delovanje redarske službe (prostori, oprema, vozila, sredstva zvez)

Redarska služba ima sedež in svoje prostore na Mestnem trgu 1 na Ptujju. Trenutno razpolaga z enim kolesom, drugih prevoznih sredstev za enkrat nima. Glede na zakonsko obvezo občin, ki izhajajo iz 35. člena ZORed, da morajo imeti vse občine s 1.1.2009 sprejete programe varnosti in vzpostavljeno redarsko službo, v okviru Skupne občinske uprave (SOU) deluje redarska služba, ki bo svoje pristojnosti in pooblastila izvajala v vseh 16 občinah, ki so ustanoviteljice in članice SOU, kot sledi iz Odloka o ustanovitvi skupne občinske uprave (Ur. list RS št. 57/99) in na njegovi podlagi sprejete pristopne izjave.

Ker redarji v prvem letu (2009), še ne bodo v celoti izvajali svojih pooblastil in pristojnosti na območjih občin ustanoviteljic, ampak bodo le te izvajali v skladu s posameznim OPV-jem posamezne občine na njenem območju (v katerem so konkretne naloge opredeljene) in s trenutnimi potrebami na terenu. Za delo bodo uporabljali neoznačeno motorno vozilo SOU, po principu kot to izvaja komunalna inšpekcija.

Za izvajanje pristojnosti, ki trenutno izhajajo iz pooblastil in v skladu s posameznimi programi varnosti, je potrebno dodatno zaposliti še dva (2) redarja, ki bosta skupaj z že

zaposlenimi (4) opravljala dela in naloge, ki jih nalaga trenutna zakonodaja in na podlagi te, izdani posamezni občinski odloki občin ustanoviteljic glede na potrebe in situacijo na terenu posamezne občine, kot je opredeljeno v OPV posamezne občine. V redarstvu sta zaposlena še administrativna delavka in vodja redarjev, ki je istočasno tudi prekrškovni organ redarstva (skupaj 8 zaposlenih).

Po statističnih podatkih policije se število odklonskih pojavov iz leta v leto povečuje, zato je potrebno tudi povečanje prisotnosti redarjev na terenu, za kar je v letih od 2010 do 2015 potrebno načrtovati v posameznih občinskih proračunih sredstva za nakup zadostnega števila prevoznih sredstev (avtomobili, motorna kolesa, kolesa). Zagotoviti bo potrebno sredstva za zaposlitve dodatnih redarjev (z vso potrebno in pripadajočo opremo), če se bo za to kazala potreba, kar pa bo razvidno iz vsakoletnih poročil vodje redarjev o njihovem delu in vsakoletnih sprememb OPV-jev, glede na novo nastalo problematiko na območjih posamezne občine, za potrebe redarstva.

Vsi redarji so opremljeni z osebno opremo in prisilnimi sredstvi skladno s Pravilnikom o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev (Ur. list RS št. 78/2007).

Delo redarjev se vodi, organizira in koordinira iz sedeža redarstva, in se jih razporeja k opravljanju konkretnih nalog, glede na potrebe posamezne občine in potrebnih časovnih intervalih, kot sledi iz posameznih OPV-jev.

5.5 Administracija in vodenje evidenc

Administrativna dela in vodenje prekrškovnih evidenc se vrši v okviru administrativnega poslovanja Skupne občinske uprave. Prekrškovne evidence vodimo z programom REDAR podjetja INPORES, ki skrbi za delovanje in skladnost evidence z zakonom.

5.6 Informacijski sistem redarske službe

Redarska služba uporablja informacijski sistem Mestne občine Ptuj, s programskimi orodji, ki jih vzdržuje renomirano podjetje s katerim ima Mestna občina Ptuj sklenjeno pogodbo, ki skrbi, da so podatki vodeni in hranjeni skladno z zakonodajo, ki se nanaša na vodenje prekrškovnih evidenc in varstva osebnih podatkov.

6. IZVAJANJE IN NADZOR NAD IZVAJANJEM OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI

6.1 Pristojnost državnih organov

Nadzorstvo nad zakonitostjo dela občinskih organov, občinskih uprav in občinskih redarstev pri izvrševanju tega zakona opravlja Ministrstvo za notranje zadeve (1. odstavek 30. člena ZORed).

Nadzorstvo nad zakonitostjo izvrševanja posameznih pooblastil občinskih redarstev je organ, pristojen za nadzor, ki ga določa zakon, s katerim so ta pooblastila določena (2. odstavek 30. člena ZORed).

6.2 Pristojnost občinskih organov

Za nadzorstvo nad izvrševanjem nalog občinskega redarstva, določenih z občinskimi predpisi, je pristojen župan (31. člen ZORed).

Interno nadzorstvo nad izvrševanjem Zakona o občinskem redarstvu izvaja neposredno župan, ki v ta namen imenuje interno komisijo, ki najmanj enkrat letno oceni izvajanje občinskega programa varnosti (tretji odstavek 6. člena ZORed).

Vodja redarjev ob zaključku leta izdela letno poročilo o izvajanju OPV, ki vsebujejo statistične podatke, župan pa lahko zahteva tudi vmesna poročila, ki so lahko podlaga za ocenjevanje izpolnjevanja OPV.

6.3 Proces izvajanja OPV

OPV ima, glede na določbe ZORed, značaj dokumenta trajne narave, kar pomeni, da ga je treba dosledno izvajati od dneva njegovega sprejema. Občinski organi najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje OPV (3. odstavek 6. člena ZORed), zato je tudi omogočeno obdobjo ocenjevanje njegovega izvajanja oziroma merjenje rezultatov. Ocenjevanje izvajanja OPV bo omogočilo ovrednotenje vsebinskih, operativnih, organizacijskih in finančnih ukrepov za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda in miru v občini.

Ocenjevanje OPV poteka tako, da se dosledno preverja izpolnjevanje ukrepov, ki so opredeljeni za doseg konkretnega cilja, ki je opredeljen v OPV. Takšen način ocenjevanja pa se zagotovi z izdelavo obdobjnih poročil o delu občinskega redarstva.

OPV se, glede na novo nastale varnostne razmere v občini, ažurira oziroma ustrezno spremeni in dopolni. Vodja redarjev v primeru spremenjenih varnostnih razmer v občini, ustrezno spremeni in dopolni oceno varnostnih razmer, nato pa še OPV. Ustrezna in temeljita ocena varnostnih razmer je podlaga za opredelitev obsega in vrste nalog medobčinskega redarstva (1. odstavek 6. člena ZORed).

6.4 Sodelovanje in komunikacija

Za uskladitev OPV ter za sodelovanje redarstva in policije skrbijo župan in vodja organizacijske enote policije, ki je pristojna za območje občine (drugi odstavek 7. člena ZORed). Določba pomeni, da morata pri zagotavljanju javne varnosti in javnega reda in miru, medobčinsko redarstvo in policija nujno sodelovati. Zato mora biti vzpostavljena med obema organoma ustrezna komunikacija.

Komunikacija poteka na več nivojih:

a) komunikacija na lokalnem nivoju:

- komunikacija znotraj redarske službe,
- komunikacija med redarsko službo in občinskimi organi,
- komunikacija med občinskimi redarstvi sosednjih občin in drugimi redarstvi,
- komunikacija med redarsko službo in Policijo,
- komunikacija med redarsko službo in inšpekcijami,

- komunikacija med redarsko službo in zasebnimi varnostnimi podjetji,
- komunikacija med redarsko službo in ostalimi službami (zaščita in reševanje, gasilci, itn.).

b) komunikacija z državnim nivojem:

- komunikacija med redarsko službo in ministrstvi (Ministrstvo za notranje zadeve, Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, Ministrstvo za promet).

Za komunikacijo med službami je odgovoren vodja redarjev, ki skrbi za izvrševanje protokolov o sodelovanju, glede na varnostne potrebe in potrebe uresničevanja tega programa pa tudi za komunikacijo z ostalimi prej navedenimi subjekti.

7. OCENA FINANČNIH POSLEDIC

Sredstva za izvajanje OPV se zagotovijo v proračunu občine Juršinci (četrti odstavek 6. člena ZORed). Glede na navedeno zakonsko določbo je občina dolžna pri proračunskem načrtovanju zagotoviti ustrezna finančna sredstva za izvajanje OPV oziroma za delovanje redarske službe v sklopu skupne občinske uprave. Kar pa za občine ustanoviteljice SOU predstavlja prednost, saj jim 2. točka 26. člena Zakona o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/2006, 101/2007 in 57/2008) omogoča sofinanciranje države v višini 50% nastalih stroškov redarske službe, ki deluje v okviru Skupne občinske uprave. Preostalih 50% pa se bo zagotavljalo s fizičnim izvajanjem redarske službe v občini tudi preko glob.

Finančne posledice oz. stroški izvajanja vsebine OPV so definirani v odvisnosti od stroški dela, materialnih stroškov delovnega mesta ter stroškov usposabljanja in obvezne opreme redarja. Simulacija stroškov za delo redarske službe bo razvidna iz finančnega načrta SOU za leto 2009, ki se pripravi kot osnova za občinski proračun za leto 2009.